

Athos BUREZ

Kleur, humor, absurditeit en *fantasie* lopen als een rode draad door het werk van *Athos Burez*, de man die van goofy *knutselwerkjes* een carrière wist te maken.

Foto Hannes Vandenbraucke

Tekst ISABELLE VANDER HEYDE

Van 16 september tot en met 12 november verkent de Tweede fotografische Biënnale van Oostende de link tussen hedendaagse fotografen en andere visuele kunstvormen. Namen als Joel-Peter Witkin, Julia Fullerton-Batten, Mous Lamrabet, Bára Prášilová, Aglaia Konrad en Jenny Boot gaan op verschillende locaties in de stad de dialoog aan met kunstenaars van vroeger en nu. De Belgische fotograaf Athos Burez is in het Ensor huis te gast, een verblijf dat op z'n minst gezegd kleurrijk te noemen valt. Hij kwam immers niet met lege handen toe en bracht een arsenaal aan home-made leuks mee, inclusief een bijzonder guitige doos waskrijtjes-die-eigenlijk-falussen zijn: "Ensor had de kleurtjes vast leuk gevonden. En ik denk dat hij er ook om had moeten lachen. Of niet: naar het schijnt kon hij nogal nors zijn..." Burez is geen onbekende in kunstzinnige kringen. Hij fotografeert de covers van magazines als l'Officiel België en scoort als portrettist van grootheden als Stromae, Dries Van Noten of nog Max Colombie. Als visueel artist gaat zijn oeuvre echter verder dan foto's alleen, en daarover willen wij hem vandaag uithoren.

We spreken hem op een vroege ochtend in zijn Antwerpse atelier. Achter hem prijkt een plastic opblaaszetel, een meubelstuk dat hem onlangs helemaal in de ban had: "Het is zo interessant: je kan erdoor kijken, je kan er iets in steken, je kan er alle kanten mee uit. Ik probeerde recent een volledig opblaasbaar interieur te knutselen met allerlei soorten PVC. Bleek dat ik niet over de juiste tools beschik om dat tot een goed einde te brengen. Enkel mijn bed was enigszins gelukt, en zelfs dat is uiteindelijk leeggelopen. Dat was het dan." Niet dat het hem deert: Burez is het type artiest dat vooral plezier vindt in het maakproces en sporadisch zelfs vergeet om zijn eigen werk tentoon te stellen. "Ik ben een warhoofd en ik ben graag bezig, maar eens ik moet beginnen praten en mezelf verkopen, haak ik af." Over dat warrige gesproken: zijn brein is naar eigen zeggen nog niet

helemaal helder, wat niet verhindert dat hij al een uurtje porselein aan het gieten was voor aanvang van dit gesprek. Verstrooidheid maakt deel uit van zijn creatieve proces. "Ik ben altijd onaandachtig: ik kijk naar de wereld in een waas en zie dingen compleet anders dan ze werkelijk zijn omdat ik vlug vlug heb gekeken. Die kleine impressies en vreemde associaties krijgen vervolgens vorm in mijn hoofd. Als puzzelstukjes vallen ze in elkaar en vormen ze het begin van een idee, of noem het eerder een waas: ik heb een vage vizie die scherper en scherper wordt naarmate ik ermee aan het werk ga. Terwijl ik decors bouw, een set inricht, lichten aanpas en de juiste modellen vind, wordt alles beetje bij beetje duidelijker. Ik heb een sfeer nodig om in te dwalen en verdwalen. En dan is het kwestie van loslaten: mensen in diezelfde sfeer neerzetten en zien wat er spontaan gebeurt. Het levert de toevalligheden op die een neuroot als ik nodig heeft, de schoonheid van het spontane die op het allerlaatste moment haar gezicht laat zien. En soms levert het niets op, en dan moet je kunnen herbeginnen: ik heb graag dat de dingen als een hoop klei zijn, die je steeds weer opnieuw kan samensmijten en tot iets nieuws berkneden. Het verbaast me altijd als andere mensen wel perfect op voorhand weten wat ze zullen doen en dat minutieus kunnen uitstippelen. Soms ben ik daar wel jaloers op, al zou ik het vreselijk vinden om zo te moeten werken. Nu ik mezelf bezig hoor, bedenk ik me trouwens dat ik vreselijk moet zijn om mee samen te werken."

Nochtans lopen er genoeg pragmatische zielen rond die de uitdaging wél aangaan. Drie jaar geleden fotografeerde hij -met de hulp van zo'n erg efficiënte producer- een 150tal figuranten voor een reconstructie van Ensors iconische werk De Baden Van Oostende. Een krachttoer die internationale bijval kreeg. Opnieuw binnen de Ensor sfeer, creëerde hij dit jaar de Shelly: een bannale witte tuinstoel die hij als een barok tuinprieltje vol schelpen plakte. "Ensor had thuis een schelpenwinkel, dus het leek me leuk en logisch

Foto's DR

“IK BEN
 ALTIJD *onaandachtig*:
 IK KIJK NAAR
 DE *wereld* IN een
 WAAS EN ZIE
dingen COMPLEET
 ANDERS *dan*
 ZE *werkelijk* ZIJN
 OMDAT IK
 VLUG *vlug* HEB
 GEKEKEN.”

om een alledaags object volgens 16de-eeuwse technieken te versieren. En dan is er de fameuze Box Of Crayons met krijtjes slash porseleinen afgietsels van penissen. Sommigen zijn scherp, andere afgestompt of bijna volledig opgebruikt, net als de wasco's waarmee de gemiddelde kleuter te werk gaat. *“Ensor zag er een nette heer uit, maar had ook een ondeugend kantje en schopte graag heilige huisjes omver. Ik denk dat hij mijn schalkse humor wel zou appreciëren. Elke penis is een afgietsel van iemand uit mijn omgeving: ik maakte er één en vond het grappig, maar om de hele doos te vullen moest ik er zeker vijftig maken. Voor ik het wist, waren we een jaar verder en had ik mijn halve vriendenkring geschoffeerd! Ik weet eigenlijk zelf niet meer welk krijtje van wie is, en mijn modellen weten dat ook niet. Het is een soort van bizar geheim dat ik met veel mensen deel. De fallus is hét symbool van het mannelijk ego: ik heb al die mannelijke trots verzameld en tot een heel bannaal kinderkrijtje vervormd. Kinderen zijn heel eerlijk en hebben weinig ontzag voor wat wij belangrijk vinden: ze hebben haast geen ego en doen gewoon hun ding. Die confrontatie tussen trots en oneerbiedige spontaneïteit vind ik interessant.”*

Schalkse humor loopt als een rode draad doorheen de kunst die zich rondom Burez opstapelt. Knutselen, zoals hij het zelf benoemt, is zijn ding. Gordijnen stikken, porselein gieten, PVC opblazen of nog een muur behangen en herbehangen en nog eens herbehangen tot hij aan de wazige perfectie van de artiest voldoet: voor hem komen verschillende kunstvormen samen in fotografie. *“Mensen hebben graag termen en dus wordt ik als fotograaf bestempeld, maar ik zie mezelf eerder als iemand die graag knutselt. Ik wil me niet tot één discipline beperken, en beschouw fotografie eerder als een manier om het eindresultaat van mijn denken vast te leggen. Soms blijft dat resultaat trouwens uit: ik maak wel vaker dingen die uiteindelijk nooit op de gevoelige plaat worden vastgelegd. Dat stoort me niet. Ik word gedreven door de haast kinderlijke trots die ik voel*

Foto's DR

wanneer ik weer iets nieuws onder de knie heb, en neem daar graag de tijd voor. Ik werk vaak samen met andere artiesten, of zoek online op hoe je muren moet beplaatseren of PVC dichtten. Het is een kwestie van veel oefenen voor je weer een nieuwe techniek in de vingers krijgt. Mijn probleem is dat ik veel vergeet, een vervelende eigenschap: ik maak iets en weet twee jaar later niet meer hoe ik dat heb gedaan. Dan moet ik van nul af aan opnieuw leren. Anderzijds is het ook een geweldige eigenschap: ik vergeet veel, dus ook de negatieve kanten van mijn job. Ik ben altijd vrolijk, terwijl ik dit alles waarschijnlijk beu zou worden moesten alle tegenslagen me bijblijven. Mijn geheugen werkt als een zeef, dus bij elke nieuwe prikkel denk ik van “aha, dat is iets nieuws, dat wil ik nog eens doen!”